

SZEGEDI KISTÉRSÉGI

MEGJELENIK A SZEGED ÉS TÉRSÉGE TERÜLETFEJLESZTÉSI ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁS TELEPÜLÉSEIN

ALGYÓ • BORDÁNY • DESZK • DÓC • DOMASZÉK • FORRÁSKÚT • KÜBEKHÁZA • RÖSZKE
SÁNDORFALVA • SZATYMAZ • SZEGED • TISZASZIGET • ÚJSZENTIVÁN • ÜLLÉS • ZSOMBÓ

KARÁCSONYI AJÁNDÉK SZEGEDNEK

3 év alatt 30 milliárd forintból teljesen megújult a szegedi elektromos tömeg-

KOMPLEX SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁS A KISTÉRSÉGBEN

Széleskörű szociális ellátást nyújt a kistérség a rászorulóknak

4 SÁVON A VÁSÁRHELYI PÁL UTCÁN

Széleskörű szociális ellátást nyújt a kistérség a rászorulóknak

Fejlesztések Szegeden 2. oldal

Szociális ellátás

4. oldal

Fejlesztések Szegeden

2. oldal

Interjú

BOTKA LÁSZLÓ: SZEGEDET A JÖVŐNEK ÉPÍTJÜK

A MEGYESZÉKHELY POLGÁRMESTERE SZERINT NEM LEHET TUDNI, MILYEN HATÁSSAL LESZ AZ ÚJ ÖNKORMÁNYZATI TÖRVÉNY A KISTÉRSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉSRE

Szeged és térsége élen jár a közös iskola- és szociális ellátórendszer működtetésében – nyilatkozta lapunknak Botka László szegedi polgármester, aki aggódik az új önkormányzati törvény miatt, mert nem lehet tudni, hogy az milyen hatással lesz a kistérségi együttműködésre. Botka László Szeged fejlesztése kapcsán azt hangsúlyozta: nem a jelen, hanem a jövő igényeit kell kiszolgálni. 2012-ben a Dugonics és Árpád tér átépítésével folytatódik a belváros rehabilitációja.

Ön szerint milyen volt a Szegedi Kistérség Többcélú Társulás 2011-es éve? Kérem, értékelje az idei esztendő!

Amikor a Szegedi Kistérség Többcélú Társulás egy évét értékeljük, akkor természetesen azokat a feladatokat, intézményeket kell értékelni, melyekről Szeged és a környező települések felelősségteljesen és közösen úgy döntöttek, hogy közösen tartják fenn. Ez elsősorban a közös iskola- és szociális ellátórendszer. Az iskolai integrációt azért valósítottuk meg, mert ezzel szerettük volna támogatni a kistélepléseket, hogy fenn tudják tartani az iskolájukat, sőt javíthatassanak az oktatás színvonalán. Célul tűztük ki azt, hogy egymást támogatva iskolafelújít-

tásokat és –beruházásokat hajtunk végre. Ez több településen megtörtént. Így ezt a tanévet megszépült iskolákban kezdték a gyermekek és a pedagógusok. Az is fontos cél volt, hogy emelt szintű nyelvi és számítástechnikai képzést tudjunk nyújtani a kistélepléseken tanulóknak, hogy ne legyenek versenyhátrányban a nagyváros iskoláihoz képest. Javítani tudtuk a szaktanári ellátottságot az utazó tanárokkal. Így szaktanárokat is tudnak alkalmazni a kistéleplések iskoláiban, amelyre a korábbiakban a méretük miatt nem volt lehetőség. A legfontosabb, hogy az úgynevezett kompetenciavizsgálatok – amelyek azt mérik, hogy milyen a diákok tudása – évről-évre egyre jobb eredményt mutatnak. Megtörtént tehát egy-

fajta felzárkózás az iskolarendszerben. A szociális ellátórendszer hasonló logikával egységesítettük. Az volt a célunk, hogy a kistélepléseken is elérhetőek legyenek olyan személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások, amelyre korábban nem volt lehetőség. Ezért a Szegedi Humánszolgáltató Központot összevonva, integrálva az Egyesített Szociális Ellátó Intézménnyel kibővítettük úgy a rendszert, hogy a kistéleplések is folyamatosan elláthassanak különböző feladatokat. Úgy látom, hogy ezen a területen is jelentős előrelépés történt. Az elmúlt évek tudatos kormányzati politikája volt az, hogy a hatékonyságot és a színvonal növekedést a kistélepléseken úgy próbálta javítani a kabinet, hogy külön, emelt szintű állami normatívával támogatta a kistérségi együttműködést, így motiválta a településeket. Ezt nagyon pozitív és jó folyamatnak tartottam az elmúlt időszakban is. Szeged és térsége ebben élen járt.

Az új önkormányzati törvény azonban ezt megváltoztathatja.

Sajnos, igen. Emiatt is figyelem aggodalommal, hogy az az új önkormányzati törvény, ami elveszi a településektől, főleg a kistéleplésektől ezeket a feladatokat, hatásköröket és intézményeket, milyen hatással lesz a kistérségi

együttműködésre. A polgármesterek tanácsának legutóbbi ülésén megkérdtem a tanács tagjait, a kistéleplések polgármestereit, hogy hogyan készülünk a 2012-es évre.

Folytatás a 3. oldalon

Interjú

A SZEGEDI KISTÉRSÉG 2012-BEN IS FEJLŐDNI SZERETNE

JÓL ISMERIK A BARÁTSÁG ALAPJÁT

Továbbra is támogatja az állam a kistérségi társulásokat, ez derül ki egyebek között az új önkormányzati törvény tervezetéből. Így a szegedi kistérségben is folytatódhat a közös munka, és például azon fejlesztések, melyekre a települések egyenként talán soha nem lennének képesek. A Szegedi Kistérség Többcélú Társulása sikeresen, az előre elhatározottak szerint működött 2011-ben, és készülnek a jövő évi tervek is. Ratkai Imrét, a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása munkaszervezetének vezetőjét kérjük évről-évre beszélgetésre.

Idén a tavalyihoz hasonló összegből, 5,7 milliárd forintból gazdálkodott a kistérség – kezdi gyorsmérleggel Ratkai Imre. – 2011-ben is azt a folyamatot erősítettük, amiről még az alakuláskor döntöttek a kistérségi polgármesterek. Korszerűsítettük, fejlesztettük az intézményrendszert és a szolgáltatásokat. Az iskolák felújítása tavaly nagyrészt lezárult, idén inkább a tartalmi fejlesztés volt a hangsúly, azaz számítógépes

rendszerek, interaktív táblák beszerzésén pályázati forrásokból. Ugyancsak uniós forrásokból sikerült korszerűsíteni a községekben a szociális ellátást új vagy felújított épületekben, új eszközök beszerzésével.

Mit érdemes kiemelni a 2011-es kistérségi beruházások közül?

Szegeden meg kell említeni a fogyatékosok nappali intézményének fölújítását. Ez férőhelybővítéssel is járt, segíti a

csalásban élő fogyatékosok napközbeni gondozását, és ez az intézmény lett a házi gondozás központja is. Szatymazon az óvoda fejlesztése a zsúfoltságot enyhítette, és befejezés előtt áll a bölcsődeépítés. Újszentivánon is szerkezetkész az új bölcsőde. Ugyanott megújult a szociális ellátó központ, akárcsak Röszkén. Zsombón ugyancsak a szociális ellátásban történt nagy előrelépés egy új létesítmény átadásával. Tiszaszigeten a 2012-es tervek között szerepel új gondozóközpont építése, amivel teljessé válna a kistérségi szociális intézmények rendbetétele.

Tiszasziget tehát az egyik lehetséges fejlesztési helyszín 2012-ben. Mi szerepel még a tervekben?

Sándorfalván szeretnénk megvalósítani az óvodabővítést. Szatymazon föl-

Folytatás az 5. oldalon

Újszentiváni Gondozóház

Fejlesztések a Szegeden

KÉTSZER-KÉT SÁV, BARÁTSÁGOS KÖRNYEZET

ÚJ ARCULATOT KAPOTT A VÁSÁRHELYI PÁL UTCA

Fél év alatt elvégezték a Vásárhelyi Pál utca első szakaszának kiszélesítését. A több mint 600 millió forintos beruháásnak köszönhetően kerékpárút és járda teszi még kényelmesebbé a közlekedést. A jövő évben várhatóan újabb szakaszon folytatódik a négysávósítás.

Idén júniusban kezdte el a munkákat a kivitelező a Vásárhelyi Pál utcában, és december közepétől immár kétszer-két sávon autózhatunk a Pulz utca és Bakay Nándor utca közötti szakaszon a komplex beruháás első ütemének befejezése után.

A december 16-ai átadón a kivitelező képviselőjében Matula Zita, a buda-

pesti székhelyű, de osztrák tulajdonú Teerag-Asdag Kft. cégvezetője mutatta be büszkén az 550 méter hosszú, 8-ról 14 méter szélesre bővült útszakaszon elvégzett munka eredményét. A beruháásnak köszönhetően párhuzamosan mindkét oldalon használhatóvá vált az új kerékpárút és a járda is. A bemutatást

követően Benedek Annamária, a társaság ügyvezetője adta át a kész projektet Botka László polgármesternek.

Ez az első alkalom, hogy nem marcona mérnökötől veszem át a munkát, hanem fiatal hölgyektől! - kezdte beszédét Botka László. Az M5-ös és az M43-as autópályák után ezúttal belső infrastruktúráis elemmel gyarapodott a város. Fontos összekötő utakat is érint ez a munka, továbbá megújult a környék, teljes rehabilitáció történt, már nem kietlen iparterületen állunk, van bicikliút, zöldterület. A beruháás összköltsége 665 millió forint volt, ebből uniós támogatás 198 millió forint - tette hozzá a városvezető.

Az útszélesítéssel párhuzamosan az önkormányzat saját forrásból 361 millió forintért átépítette a Bakay Nándor utcai körforgalomnál a troli-felsővezetékét, valamint kiváltatta a közműveket. Az áruházak előtt futó járda megújult, a város felőli oldalon pedig teljes hosszban gyalogjárda épült. A Sever Center előtt új, fedett esőbeállóval ellátott autóbusszmegálló-pár létesült, ezzel sikerült javítani a Vásárhelyi Pál valamint a Bakay Nándor utcákban található üzletek megközelíthetőségét.

A kapcsolódó munkálatok részeként a Móravárosi főgyűjtő csatornának az utépítéssel szinkron szakasza is elkészült. Ez azért fontos, mert a főgyűjtő a környező ipari-, valamint kereskedelmi telephelyek és csatlakozó utcák csapadékvíz-elvezetéséért felel. Az 1000 milliméter átmérőjű csatorna folyamatos szivattyúzás mellett épült ki mintegy négy és fél méter mélységben.

Az átadó ünnepség zárásaként Botka László polgármester és Ménesi Imre, a körzet önkormányzati képviselője eltávolították az utolsó terelőbóját az útról, ezzel gyakorlatilag is lehetővé vált a közlekedés a kiszélesített Vásárhelyi Pál utcán.

A munkálatok egyébként hamarosan a második ütemmel folytatódnak. A polgármesteri hivatal fejlesztési irodája a közbeszerzéseket készíti elő. A következő ütemben a Bakay Nándor utcai körforgalomtól a Kenyérgyári út/Leányszállás közíig folytatódik a Vásárhelyi Pál utca felújítása és négysávósítása. A kivitelezések előkészítése folyamatban van, a munkálatok – a közbeszerzési eljárások eredményes lefolytatását követően – várhatóan 2012 tavaszán indulhatnak, és jövő nyárra fejeződhetnek be. Ezt követően a Rókusi körút folytatásaként a teljes Vásárhelyi Pál utcán kétszer-két sávon lehet majd közlekedni.

Fejlesztések a Szegeden

FELÚJÍTOTT 1-ES VILLAMOSVONAL A SZEGEDI KARÁCSONYFA ALATT

December 15-ére ismét a teljes szakaszon használhatóvá vált az 1-es villamosvonal, ezzel párhuzamosan az Indóház téren is befejezték a munkálatokat. A felújítások után Szeged az ország egyik legkorszerűbb tömegközlekedési rendszerével büszkélkedhet.

Többek között a karácsonyi bevásárlásnál is sokat segíthetett a szegedieknek, hogy ismét a teljes útvonalon utazhattak az 1-es villamosokkal, az ünnepekre ugyanis már nem kellett az Anna-kútnál átszállni, a korábban megszokott módon egészen az Indóház térig közlekedhettek az utasok. Ez pedig azt jelenti, ha kedvünk van, tujára ülhetünk és elutazhatunk a Nagyállomáshoz, például azért, hogy megnézzük az impozáns épület előtt újjáalakított teret. A december 15-éi átadó ünnepséggel hivatalosan is elkészült a szegedi elektromos tömegközlekedést érintő nagyprojekt egyik leglátványosabb eleme.

Nem túlzás azt állítani, hogy talán soha ennyien nem zsúfolódtak még össze a Nagyállomás aulájában. Az esős idő miatt ugyanis a ceremóniát az épületben kellett tartani. „A konzorcium a munkát határidőre, első osztályú minőségben, a szerződés szerint elkészítette.” Ezzel a mondattal Madar Gyula, az A-Híd Építő Zrt, vezérigazgatója készre jelentette a munkát.

Az 1-es villamosvonal rekonstrukciójára Szeged Megyei Jogú Város még 2009. július 17-én szerződött a kivitelező konzorciummal. A szerződés szerint 4,9 milliárd forintos beruhááshoz az Európai Unió és a Magyar Állam 4,2 milliárd forint vissza nem térítendő támogatást nyújtott. A fejlesztés a teljes 1-es villamosvonal korszerűsítése mellett a Rókusi csomópont, a Boldogasszony sugárút-Szent Ferenc utcai körforgalom és az Indóház tér átépítését foglalta magába. A közműcsere után összesen 8669 vágányméter pályát építettek át a felsővezetékek és a közvilágítás felújítása mellett. 19 csoportkiterő és vágánykeresztződés létesült és 3100 négyzetméter nagy teherbírású aszfaltút épült.

Ezzel az átadással a közel 3 éves és 30 milliárd forintos elektromos tömegközlekedési nagyprojekt építési munkái befejeződtek - jelentette be az átadó ünnepségen Botka László polgármester. A három év alatt először átépült az Anna kút, majd megújult a 3-as és 4-es vo-

nala, kiépült a 8-as és 10-es tróvilvon, átépült a Belvárosi híd újszegedi hídfője, elkészült az 1-es vonala és megújult az Indóház tér. Közben a kivitelező készre jelentette a 2-es vonalat is! Ezzel a mai naptól kimondhatjuk, hogy Szeged rendelkezik a leghosszabb, legteljesebb és legmodernebb elektromos tömegközlekedési rendszerrel Magyarországon – tette hozzá a városvezető.

Az első ütemben a villamospálya két szakasza újult meg: 2009 augusztusától 2010 júniusáig a Kossuth Lajos sugárút Rókusi végállomás és Anna-kút közötti szakasza, illetve a Boldogasszony sugárút Aradi vértanúk tere és a Szent Ferenc utca közötti része. Ezzel párhuzamosan a Kossuth Lajos sugárút és a Rókusi körút kereszteződésében úgy nevezett többsávos, jelzőlámpás, körgeometriájú csomópont épült. A Boldogasszony sugárút és a Szent Ferenc utca találkozásánál körforgalom létesült.

A második ütemben idén áprilisában az Indóház tér átépítése, júniusban az 1-es vonal Anna-kút és Aradi vértanúk tere közötti részének rekonstrukciója kezdődött el. Mindkettő ütemterv szerint fejeződött be.

Az Indóház tér korszerűsítésével elkülönültek az egyes közlekedési ágak, biztonságosabbá, áttekinthetőbbé vált a város kapuja, a nagyállomás előtti tér. A tér díszburkolatot kapott, az 1-es és 2-es villamosvonal utasait párhuzamos magasított peronok fogadják, biztosítva az akadálymentes közlekedést. A vasútállomás előtti tér autómóntes gyalogozóna lett, az épület előtti két öbölben pedig parkosított pihenőhelyek létesültek csobogóval, ivókúttal.

Az 1-es villamos belvárosi szakaszán, az Anna-kút és az Aradi vértanúk tere között kicserélték a pályaszerkezetet és a felsővezeték-rendszert. A Széchenyi tér bíróság és nagyposta előtti részén 310

vágányméter hosszan környezetbarát fűvesített vágány létesült. A Kelemen utcában pedig speciális, úgynevezett úsztatott pályaszerkezet létesült; ennek a kettős rezgéscsillapításnak köszönhetően a pálya még jobban elnyeli a szűk utcában a villamosok zaját. A 4 új peronpár akadálymentes, magasított, a látássérültek eligazodását eltérő mintázatú és színű térburkolat segíti.

Nem a mának, nem magunknak építettük, hanem a jövőnek, az unokáinknak! Mert ez a felelős lokálpatriotizmus! – mondta beszédében Botka László. Mert az a felelős politika, amely nem szétválaszt, hanem megtalálja azokat a közös célokat, amelyek összekovácsolják a közösséget. Bízom benne, hogy most már azok is a beruháás mellett állnak, akik eddig folyamatosan támadták ezért a város vezetését - tette hozzá a polgármester.

Az ünnepséget követően Kozma Orsi, Szűcs Gabi és László Boldizsár, vagyis az egykori Cotton Club Singers énekesei gondoskodtak a jó hangulatról az új Swing Szeged típusú villamosok próbajáratához, majd egy Tátrával újra elindult az utasforgalom a vonalon.

December 15-én reggel egyébként visszaállt a belváros eredeti közlekedési rendje. Az Oskola utca újra egyirányú lett, ismét használhatóvá váltak a parkolóhelyek. A Kígyó és a Jókai utca az eredeti rendnek megfelelően újra egyirányú lett. A Széchenyi tér Kiss Menyhért ut-

ca és Kelemen utca közötti szakaszán a Belvárosi híd irányába ismét csak a tömegközlekedés haladhat. A Széchenyi téri jelzőlámpákat visszacsatlakoztatták. A Madách utca Kálvin téri szakasza ismét kétirányú. Járáható a Zrínyi utca, mindkét oldalán használható a parkolók. A Victor Hugo utca ismét egy irányban járható a Kelemen utca felé.

Az Indóház téren szintén megszűnt a terelés, a téren új közlekedési rend lépett életbe. A Szent Ferenc utca Boldogasszony sugárút és Indóház tér közötti része zsákutca, itt jelölték ki az egyik parkolót. Autóval ezentúl nem lehet keresztül hajtani a téren, a kétirányú Galamb utcán át közelíthetik meg a tér szélén kialakított másik parkolót. Kerékpárral is ezen az útvonalon lehet elérni a „kőlyuk” és az állomásépület közötti kerékpártárolót. Az autóbusszjáratok a Gőz utcán érkeznek a tere és a Galamb utcán távoznak. A taxik továbbra is a Gőz utcán át járnak be a tere, a taxiállomás a kisposta előtt maradt, néhány méterre a korábbi droszttól.

Az elektromos nagyprojekt zárásaként 2013-ban érkeznek meg előreláthatólag az a 13 alacsonypadlós, csuklós, klimatizált trolibusz, amelynek közbeszerzési eljárása már lezárult. A flotta 2,9 milliárd forintba kerül. A végállomásokon pedig B+R (bike&ride) rendszerű kerékpártárolók létesülnek, valamint kiépül a korszerű utastájékoztató rendszer.

Körkérdés

POLGÁRMESTEREK AZ ÖNKORMÁNYZATI ÉS KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNYRŐL

Lapzártánk után fogadta el a parlament az új önkormányzati és köznevelési törvényt. A helyi önkormányzatokról szóló törvényjavaslat kapcsán rekordszámú, 631 módosító indítványt nyújtottak be a képviselők, amelyből 221 kormánypárti volt. Polgármesterek véleményét kérdeztük a végszavazás előtt az új önkormányzati és köznevelési törvényről.

KAKAS BÉLA, SÁNDORFALVA POLGÁRMESTERE:

Megérett a módosításra az 1990. évi önkormányzati törvény. Jó döntés, hogy szétválasztják a törvényben az államigazgatási és önkormányzati feladatokat. Azt is üdvözlöm, hogy a jövőben a normatív finanszírozás helyett feladat alapú finanszírozás lesz. Azt azonban meg kell, hogy jegyezzem, hogy az önkormányzat önállósága sérülhet azzal, hogy a költségvetése és a fejlesztései erős kontroll alatt lesznek. Ugyanakkor ez megakadályozza a településeket abban, hogy eladósodjanak. Sándorfalván jelenleg is működik okmányirodai és építéshatósági szolgáltatás, amit a jövőben egy mikrotársaságban tovább szeretnék működtetni. Más a problémája egy 2000 fő alatti településnek, és más egy 8000 fős városnak. Jóllehet a sándorfalvi Pallavicini Sándor Általános Iskola jelenleg a Szegedi Kistérség Többcélú Társulás Közoktatási Intézményének fenntartásában üzemel, a települési önkormányzat 160 millió forinttal járul hozzá az intézmény működéséhez. Azt még nem tudjuk, mi

lesz az állami normatíva feletti 160 millió forintos tulajdonosi hozzájárulással, milyen szerepet vállalhat az önkormányzat, ha állami fenntartású lesz az iskola. Most még nem lehet tudni, hogy könnyít az önkormányzat terhein vagy sem, ha állami fenntartásban működik majd az iskola 2012 szeptemberétől vagy 2013 januárjától. A várható törvényi változások ismeretében kell az új hivatali struktúrákat átdolgozni, és a kérdésekre a jó válaszokat megtalálni.

KIRÁLY LÁSZLÓ, DESZK POLGÁRMESTERE

Ebben az ügyben engem leginkább az keserít el, hogy mindannyiunk életét jelentősen megváltoztató döntések meghozatalát nem előzte meg semmiféle párbeszéd és felmérés. Egyetlen alkalommal hívta a települési vezetőket tájékoztatásra B. Nagy László kormány megbízott úr, ám ezen a találkozón – a tervezet akkori állapota miatt – semmi konkrétumot nem tudott mondani, kérdésekre, véleménynyilvánításra nem volt alkalmunk. Őt valahol megértem, hiszen

a kormány ötletbörzéje a mai napig nem volt képes tisztázni sok igen fontos kérdést – így neki sem lehetett mankója. Dönteni persze e nélkül is fog a parlament. Elszomorító, hogy a demokrácia egykori védelmezője kormánypozícióba kerülve minden demokratikus egyeztetési formát elutasít, és egy totalitárius rendszer kiépítésében látja az egyetlen jövőképet. Sokan hihetik, hogy a települési polgármesterek, képviselők és hivatali alkalmazottak lehetnek a vesztesei ennek az új rendszernek, pedig maguk a közösségek, a települések lesznek azok, amelyek elveszítik az önálló önkormányzás lehetőségét egy olyan már megbukott járásrendszer kialakításával, amit például a mögötünk évtizedekre elmaradt Ukrajna is éppen le akar rúgni magáról. Ezzel a rendszerrel, a feladatfinanszírozással újra el fog jönni a költségvetésükért a járásvezető szőnyegek szélén reszketve álló, kuncsorgó településvezetők, bizonytalanságot és függőséget ránk pecsételődő időszaka. Az iskolák visszaállamosítása is csak ronthatja a helyzetet. Kevesebb pénzből, bezárásokkal, összevonásokkal alacsonyabb színvonalat hoz a változás. Az, hogy a lehető legrosszabb gazda lesz az állam, nem kérdés. Deszk az év eleji hatalmas belvív után június óta jelzi havi jelentéseiben a kormánynak, hogy egy állami területen és kezelésben levő főcsatorna takarítása feltétlenül szükséges a megfelelő belvízvédekezéshez – de eddig semmi nem történt! Miből gondolja bárki is, hogy egy falusi iskolában szelelő ablak, vagy leszakadt vakolat izgatni fogja a járási hivatalokat? Az ingatlanok államosítása ugyanakkor rengeteg kérdést vet fel. Mi lesz az a zokorra felvett hitelekkel, a fenntartásukra vonatkozó pályázati fenntartási időszakokkal? Teljes a káosz ezen a téren is. A kizárólag kormányhivatalok által kinevezhető igazgatók léte, az iskolák feletti kontroll is csak a közösségeket tudja rombolni. Miért lenne jobb fenntartó egy több tucat soha nem látott iskoláról döntő kormányhivatal, mint a saját gyerekeit is a települési iskolába járató polgármester? Olcsóbb sem lehet, ez is

látszik – de akkor is így lesz! Ki tudja ezt megmagyarázni? A lépéskényszer minden területen nyilvánvaló, és senki sem kérdőjelezi meg, de nem így! Hová lett a józan, demokratikus gondolkodás? És a „nép, az isten adta nép”, szóltanul szemléli...

TÓTH MARGIT, DÓCA POLGÁRMESTERE

A közel 800 fős Dócon 2007. december 31-e óta nincs önálló polgármesteri hivatal, Sándorfalvával hoztuk létre körjegyzőséget. Az eltelt 4 év bezonyította: jól működik a nem klasszikus körjegyzőség. Az állampolgárok ügyeit helyben intézik a körjegyzőségi irodán. A tervezet szerint az önkormányzatiság nem sérül, hiszen minden településen lesz képviselő-testület. A módosító indítványok kitérnek arra is, hogy milyen ügyek elintézéséhez kell utazniuk az állampolgároknak. Bízom benne, hogy a lakosok ügyeit továbbra is a településen dolgozó köztisztviselők intézik majd. 2012 az átállás éve lesz, hiszen az új önkormányzati törvény 2013. január 1-jével lép életbe. Fontos, hogy megmaradjon az önkéntes alapon működő kistérségi rendszer, hiszen a kistételek enélkül nem lennének képesek ellátni kötelező feladataikat. A köznevelési törvényről úgy gondolom, nem kellene kötelezővé tenni, hogy az állam átvegye az intézmény fenntartását. Minden önkormányzat maga döntse el, hogy képes-e fenntartani a közoktatási intézményt vagy sem. Számomra a törvényből nem derül ki, ha átadásra kerülnek az intézmények, mi történik a vagyonnal, azzal a vagyonnal, amit a település önkormányzata – sok esetben pályázati forrásból – teremtett meg nagy nehézségek árán. Az én olvasatomban a törvény lehetővé teszi az iskolák bezárására. Ha megszavazzák ezt a törvényjavaslatot, akkor 18 évről 16 éves korra csökkenne a tankötelezettség. Ebben az esetben egyre több fiatal kezdené munkanélküliként az életét. A mindennapos testnevelés óra kötelezővé bevezetésével viszont egyetértek. Az iskolának kell valamelyest ellensúlyoznia azt a mozgásszegény életmódot, amely napjainkban a családok többségére, így a gyerekekre is jellemző. A törvényjavaslat erősségének tartom a továbbképzésekre vonatkozó leírásokat. E szerint ugyanis a pedagógusoknak 7 évente továbbképzéseken kellene részt venniük. Ezzel kiküszöbölhető lenne, hogy a pedagógus munkájában a rutin vegye át az irányítást, így a képzés rendkívül fontos. Kiemelten jónak tartom, hogy az óvodába járást már 3 éves kortól kötelezővé tenni a törvény. Dócon speciális a helyzet, hiszen nálunk katolikus óvoda és iskola működik.

BODÓ IMRE, TISZASZEGED POLGÁRMESTERE

Nem osztom a polgármestertársaim aggodalmát az önkormányzati törvényvel kapcsolatban, mert ez a jogszabály nem befolyásolja egy település létét. A polgármestertársaim féltelmei alaptalanok. 1998 óta vagyok Tiszaszeged polgármestere, mely településen kétezerrel kevesebben élnek. Úgy vélem, hogy a demokráciának, az önrendelkezésnek az az alapja, hogy élhetnek-e az emberek a választójogukkal vagy sem. Nem az adminisztráció az önállóság fokmérője, hanem az, választgat-e magának polgármestert, képviselő-testületet egy település. Tiszaszeged lakói továbbra is maguk dönthetnek a sorsukról. Mindenképpen módosítani kellett az önkormányzati törvényt, lépni kellett az ügyben, mert az egész kontinens, így Magyarország is adósságban ül. Ésszerűsíteni kellett a rendszerben. Úgy vélem, hogy a hivatalok összevonása teljesen normális. Mert eddig ahány település volt, annyi könyvelés, adóosztály és a többi. Miért? A XXI. században és az internet korában össze lehet vonni, kapcsolni az adminisztrációt! A kistételek egyébként a kormányhivatalokhoz hasonlóan egy ablaknál lehet majd mindent intézni, helyben. Továbbra sem kell utazni például egy szociális ügy miatt. A jelenlegi helyzethez képest – ami nem fenntartható – jelentős lesz az előrelépés. Egyébként pedig más lehetőség nem nagyon állt előttünk. Mert amíg 2002-ben 8 ezer milliárd forint volt, addig most 22 ezer milliárd forint Magyarország adósságállománya. Ez az elmúlt évek kormányainak bűne! Arról kellene beszélni, hogy ha nem akarunk tönkremenni, akkor közösen kell kitalálni, hogyan másszunk ki ebből a gödörből. Arról kellene beszélni, hogy mi lesz az ország sorsa. Ezeket a lépéseket meg kellett tenni. Ha valaki jobbat mond, elfogadom, sőt képviselem is azt a parlamentben, de egyelőre nem mondtott nekem senki jobb ötletet az ésszerűbb és takarékosabb működtetésre. Azt határozottan visszautasítom, és nagyon meredek véleménynek tartom, ha valaki azt mondja, hogy a Fidesz kormányozta ide másfél esztendő alatt az országot. Szeged városának 2002-ben 5 milliárd forint volt, most viszont 35 milliárd forint az adósságállománya. Hogyan fog ebből kijönni Szeged? Én polgármesterként csak azt fejlesztem Tiszaszegeden, amire volt pénzem. A köznevelési törvényvel kapcsolatban azt tudom mondani, hogy Tiszaszegeden már évek óta egyházi fenntartásban működik az iskola, s ez a jövőben is így marad.

Interjú

BOTKA LÁSZLÓ INTERJÚ

Folytatás az 1. oldalról

Mit mondtak a kistételek polgármesterei?

Mindenki úgy nyilatkozott, hogy amíg erre a törvény lehetőséget ad, mindenki azt szeretné, ha az iskolája önkormányzati fenntartásban maradna, és szeretne bennmaradni a kistérségi együttműködésben. Így amikor én úgy fogalmaztam, hogy Szeged nem adja az iskoláit, akkor úgy gondolom, hogy ezt ki lehet bővíteni azzal, hogy Szeged és térsége nem adja az iskoláit. Ez persze egy határozott és elvi kiállítás, de ez nem zárja ki, hogy a törvény erejével az állam elveszi a települések iskoláit.

Milyen volt Szeged fejlődése szempontjából a 2011-es esztendő?

2011-ben sem találkoztam olyan szegedivel, akinek építkezéshánya lett volna, hiszen nagyon sok beruházás zajlott a városban. Ami fontos: december végén az 1-es és 2-es villamosvonal teljes elkészültével lényegében befejeződtek a 3 éves elektromos tömegközlekedési

nagyprojekt építkezései. Tehát a nagy, a lakosság türelmét valóban igénybe vevő, közlekedést korlátozó építkezéseken túl vagyunk. Bízom benne, s azt tapasztalom, hogy egyre több szegedi gondolja úgy, hogy megérte a türelem, hiszen megújultak a villamosvonalaink, márciustól új villamos közlekedik majd az új 2-es vonalon, a Vásárhelyi Pál utca első szakaszának négyávósítása is elkészült. Az M43-as autópálya elvitte a tranzitforgalmat a városból, ami történelmi jelentőségű lépés volt. És mindenképpen teljesül az a vágyunk, tervünk, amely az elmúlt évek várospolitikáját és -fejlesztését meghatározta, hogy egy várost mindig a jövőnek építünk. Tehát nekünk nem a ma igényeit, hanem a következő évtizedek növekvő, gyarapodó, Szegedre jellemző igényeit kell kiszolgáltatnunk. Ezt kívánjuk folytatni a jövőben is. Sajnos, ebben az évben elnyert új pályázatokról nem tudok beszámolni. Viszont az elmúlt években nagyon sikeresen pályáztunk, így az elkövetkező esztendőkre még bő-

ven lesz feladatunk. A 2012-es esztendő legfontosabb beruházása az lesz, hogy megkezdjük tavasszal a Dugonics és Árpád tér teljes átépítését. Jövőre tehát folytatjuk az elmúlt években megkezdett belváros-rehabilitációt.

Szociális ellátás

KOMPLEX SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁS A KISTÉRSÉGBEN

ALAPELLÁTÁSTÓL A BENTLAKÁSOS INTÉZMÉNYIG

A megyeszékhelyen kívül a szegedi kistérség négy településén nyújt szociális alap- és szakosított ellátásokat az Egyesített Szociális Intézmény (ESZI). Minden korosztályt, egyedeket és családokat is szolgál a szervezet, melynek ellátási területe a szegedi kistérség, vagyis az itt élők vehetik igénybe a legkülönbözőbb, ingyenes és térítésköteles szolgáltatásokat.

Dócon, Zsombón, Domaszéken és Szatymazon alapellátási lehetőségeket nyújt az ESZI: tanyagondnoki, házi segítségnyújtási, családszolgálati és gyermekjóléti szolgálatot működtet, szociális étkeztetést biztosít – sorolja Ványai Éva, az ESZI főigazgatója. A szakosított ellátás, egyebek között a hajléktalanelátás, a szenvedélybetegek kezelése Szegeden zajlik. Az intézmény gazdasági irányítása integrált, hatékonyságban modellelték a főigazgató szerint. Naprakészen követik a kihasználtságot és a források felhasználását, a dolgozókat mindig az aktuális igényeknek megfelelően irányítják az egységek között. Az idén civil és egyházi szolgáltatók is megjelentek az alapellátásban, ami az

ESZI-nél csökkentette a gondozottak számát, így az intézményrendszert is ehhez kellett igazítani.

A kistérségek számára igen kedvező uniós pályázati lehetőségek nyomán több helyen is a legkorszerűbb körülmények közé érkeznek a rászorulóak. Ennek és a magas színvonalú ellátásnak tudható be például, hogy a 460 embert befogadó, bentlakásos nyugdíjas otthonban százfős a várólista. Ványai Éva úgy látja, az ESZI megbízhatósága részint az átláthatóságban és a személyre szabott szolgáltatásokban rejlik. Egy nyugdíjas, aki az alapellátást jelentő házi gondozásban és a szociális étkeztetésben szeretne részt venni, pontosan tudja, hogy térítési díja nem haladhatja meg nyugdíjának 30

százalékát. A bentlakásos otthonban a nyugdíj 20 százalékát mindenki számára vissza kell téríteni, így válik valóban személyre szabottá az ellátás. A többi költséget az ESZI a normatívákból fedezi, magyarázza a főigazgató. A nappali nyugdíjasklubok igénybevétele díjtalan.

A többi területen a hajléktalanok krízisellátása, a drogcentrum és a gyermekjóléti szolgálat ingyenes. A fogyatékosok nappali ellátása háromszori étkezéssel 200-400, a családok átmeneti otthona legfőképpen 1500 forint lehet naponta. A szociális étkeztetésnél maximum 290 forint kérhető el egy napra, míg a házi gondozásnál a plafon 300 forint óránként. A hajléktalanok átmeneti ellátásáért 400 forintot kell fizetni naponta, fejenként. A többi költséget e területeken is a normatívák fedezik.

Az ESZI, reagálva a súlyos gazdasági helyzetre, adósságkezelési szolgáltatást is nyújt, ami az egyik legkeresettebb tevékenység mind közül. Ezt a lehetőséget

Szatymazi Gondozóház

a Védőnő és Dájátrálcásoknak Alapítvánnyal együtt működve kínálják. Az ESZI együttműködése a civil szférával és a keresztény egyházakkal egyébként is

példaértékű. A célok ugyanis közzé: a rászorulókat fölkarolásán túl elősegíteni a társadalmi integrációt és az esélyegyenlőség megvalósulását.

Oktatás

FONTOSAK A FIATALOK

Szeged, mint egyetemváros mindig is fontosnak tartotta a fiatalok támogatását. Az önkormányzat többféle juttatással ösztönzi a diákokat a jó tanulmányi eredmény elérésére – fogalmazott az alpolgármester. Solymos László elmondta, a szegedi önkormányzat támogatásával jelenleg négyféle ösztöndíj pályázható. Az oktatási iroda vezetőjét, Kardos Jánost kértük, mutassa be a különféle támogatásokat:

Két ösztöndíjat kifejezetten a középiskolásoknak hirdettünk meg – kezdte az irodavezető. A tanulók az „Esélyt a középiskolás tehetségnek” pályázat keretében egyszeri, 50.000 Ft-os támogatást kaphatnak a várostól. A pályázatra idén hetven tanuló nyújtott be kérelmet.

A másik, szintén középiskolásoknak meghirdetett ösztöndíjra csak néhányan nyújthatják be kérelmüket a Radnóti Miklós Kísérleti Gimnáziumban, tekintettel arra, hogy ez az iskola vesz részt a programban a Szeged Városi Kollégiummal együtt. A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Program keretében a szegedi gyerekek középiskolai tanulmányaik alatt havi 5000 Ft támogatást igényelhetnek.

A felsőoktatásban tanuló diákok számára egy tanulmányi és egy szociális alapú támogatást biztosít a város – folytatta Kardos János.

Szeged Megyei Jogú Város Polgármestere a Szegedi Felsőoktatási Szövet-

séggel megkötött megállapodás alapján 1999-től kezdve évente egy alkalommal (szeptemberben) városi ösztöndíj pályázatot ír ki a jó tanulmányi eredményeket elért – minimum második évfolyamos, nappali tagozatos, 26. életévüket még be nem töltött – szegedi főiskolás és egyetemista hallgatók számára. Évente száz kiemelkedő tanulmányi eredményt nyújtó hallgató részesül tíz hónapon keresztül, (visszamenőleg) szeptembertől-júniusig havi 10.000 Ft-os ösztöndíjban. Erre a támogatási formára az idén 684 hallgató pályázott. Ők valamennyien a Szegedi Tudományegyetem hallgatói. A támogatottakra a kari Hallgatói Önkormányzatok tesznek javaslatot.

Végül, de nem utolsó sorban, igényelhető a Bursa Hungarica. A szociális alapú BH Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz minden évben csatlakozik a szegedi önkormányzat. Ez havi 10.000 Ft támogatást jelent, melyből 5000 Ft-ot a Nemzeti Erőforrás Minisztérium biztosít, a fennmaradó 5000 Ft-ot pedig a helyi önkormányzat. Erre minden év októberében pályázhatnak a Szegeden állandó lakhellyel rendelkező nappali tagozatos hallgatók. Idén a 430 pályázóból 278 fő kapta meg a Bursa Hungarica-t - tette hozzá Kardos János irodavezető.

A város költségvetésében összességében közel 30 millió forint áll rendelkezésre a fenti támogatások finanszírozására.

Fejlesztések Szegeden

VILÁGRASZÓLÓ LEHET A SZEGEDI LÉZERKÖZPONT

ÚJ LENDÜLET A GAZDASÁGNAK ÉS A TUDOMÁNYNAK

Közmeghallgatáson tájékozódhatott a közvélemény a tervezett szegedi lézerközponttól december közepén. A városháza dísztermében elhangzott: nagyon sok embernek nagyon sokat kellett tennie azért, hogy az angol rövidítéssel ELI-nek nevezett létesítmény Szegeden épülhessen meg. Amikor 2015 végén átadják, az egész régió fejlődésének új motorja és a világ egyik tudományos központja lesz.

A lézerfizika, mint tudományág, viszonylag kevesekhez áll közel, noha maga a lézer a mindennapjaink része, gondoljunk csak a CD- és DVD-lejátszókra, egyes orvosi műszerekre, vagy a bolti pénztárgépek kódleolvasójára. A Szegedi Tudományegyetemen (SZTE) hosszú évek óta zajlanak jelentős lézerkutatások, részben ez tette lehetővé az ELI Szegedre telepítését.

SZENT-GYÖRGYI ALBERT ELEKTRONJAI

A közmeghallgatáson Szabó Gábor lézerfizikus, az SZTE rektora ismertette röviden az ELI eddigi történetét. Ez ötlet megszületésekor az alapvető cél Európa versenyképességének növelése volt. Kontinensünk ugyanis Japán után második a világpiacra a fotonika területén. (Ez a terület – konyhanyelven összefoglalva – egyebek között a lézer és más fények előállításával, alkalmazásával foglalkozik.) Hosszas tervezés nyomán végül

Csehország, Románia és Magyarország összefogásából valósul meg 800 millió euróból az a kutatóközpont, melynek egyik eleme a Szegeden épülő ELI. A lézerközpontban egyebek között az atomok negatív töltésű részecskéinek, az elektronoknak a mozgását tudják tanulmányozni. Ez új, akár világraszóló eredményekhez vezethet a biológia és a kémia, de más természettudományok területén is. Az elektronok fontos szerepére egyébként már Szeged Nobel-díjas tudósa, Szent-Györgyi Albert is felhívta a figyelmet, csak az ő korában még nem létezett megfelelő kutatóeszköz.

ÚJ GAZDASÁGI PÁLYA SZEGEDEN

Szeged közgyűlése már 2008-ban határozatot hozott az ELI-ről, és azóta folyamatosan újabb és újabb döntésekkel segíti a megvalósulást. 2011 januárjában a kormány az Új Széchenyi-terv egyik vezető projektjeként a lézerközpont építését jelölte meg, ezzel létrejött a meg-

valósításhoz nélkülözhetetlen összefogás a Szegedi Tudományegyetem, a város és az állam között.

A háromszintes ELI körül tudáspark jön létre, ahová a kutatásokhoz kapcsolódó vállalatok települhetnek. Az előzetes számítások szerint a lézerközpont tíz év alatt 730 millió eurós többletjövedelmet jelent Szegednek és környékének. A lézerközpontban és környékén 4-5 ezer munkahely jöhet létre, ez a városi szolgáltatóiparban is legalább ezer munkahelyet generál. Ezzel Szeged gazdasági fejlődése gyakorlatilag új pályára áll.

A HATÁRIDŐ 2015 VÉGE

Az ELI barnamezős beruházásban, a volt szovjet katonai laktanya területén épül meg mintegy 10 hektáron, 245 millió euróból. A helyszínen az első munkálatok 2012 végén vagy 2013 elején kezdődhetnek. Mindezt már Lehner Lóránt, a kivitelezésre létrehozott ELI-HU Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója mondta el a közmeghallgatáson. A helyszín ideális, mivel közel vannak az autópályák, és Romániával, Szerbiával is könnyű lesz az együttműködés a kis távolság miatt. Az épület megépítésének nagyon szigorúak a követelményei, hiszen például rezgésmentesnek kell lennie, ezen kívül a belső hőmérsékletben is legfőképpen félfokos ingadozás engedhető meg. A tervezés folyamata már megkezdődött, és rövidesen elkezdődik az ELI-ben dolgozó szakemberek képzése is. A lézerközpontnak 2015. december 31-ére kell elkészülnie. Az utána következő időszakban e kutatási területen Szeged lehet a világ egyik központja. Ezt jelzi, hogy máris óriási az érdeklődés a tudósok körében, például a világ több szaklapja is részletesen beszámolt az ELI-projektéről.

Üzleti élet

AZ ÜZLETI NYELVTUDÁS

Ismeretes, a hazai kis- és közepes vállalkozások jelentős hátrányban vannak nyelvi és kommunikációs hiányosságuk miatt. Pedig a jó kommunikációs stratégia megvalósítása 40%-os növekedést is eredményezhet az exportban.

Ezen segít az In-Class, Interkulturális és Kommunikációs Nyelvi Értékelés program. Ez az immár két éves nemzetközi projekt a magyar Inno-Motive Nonprofit Kft. és angol, olasz, román partnerek részvételével jött létre. Célja a vállalkozások és tulajdonosaik által jól használható, határokon átnyúló üzleti-nyelvi elemzések támogatása.

Jó üzleti kapcsolatok létrejöttéhez ismerni kell a partnerünk által használt nyelvet, (vagy a nemzetközi angolt) ám ugyanennyire fontos az adott ország érintkezési, kereskedelmi, tárgyalási stb. kultúrájának tudása is.

Interjú

A SZEVEDI KISTÉRSÉG 2012-BEN

Folytatás az 1. oldalról

épülhet a drogcentrumunk új épülete, ahol a fekvőellátás zajlik majd 18 ágyon. Ebből nyolcat országosan is egyedülálló módon a 18 év alatti kábítószerfüggőknek tartunk majd főnt, hiszen ebben a korosztályban sajnos egyre nő a drogosok száma. Ez a fejlesztés a Szegedi Tudományegyetemmel és három megye kórházaival összefogva, konzorciumban jön létre. A távlati tervek között szerepel a szatymazi iskola és a szegedi Eötvös gimnázium energetikai korszerűsítése.

Hogy áll a 2012-es kistérségi költségvetés tervezése? Mekkora lesz a társulás mozgásteré?

December végén szeretnénk elfogadni az átmeneti költségvetést. A végleges változat nagyban függ az állami büdzsé alakulásától. Nagyságrendileg hasonló bevételekkel számolunk jövőre, mint idén. Az adószabályok változása nem könnyíti meg a helyzetünket, ezért folyamatosan igyekszünk föltárni a tartalékainkat, és a lehető leghatékonyabban működtetni az intézményrendszer. A dolgozói létszámunk például mindig igazodik az ellátottak létszámához. Ami azonban nagyon lényeges, hogy az ellátás színvonala nem sérülhet, sőt cél a további javítás.

A cél üzletemberek, vállalkozók és mezőgazdasági termelők számára kifejlesztett speciális üzleti módszerek és az export növelését szolgáló ismeretek átadása. A vállalkozások eltérő jellegére figyelemmel, az In-Class egységes európai elveken alapuló megoldásokat kínál a nyelvi és kulturális üzleti kommunikáció hiányosságainak oldására.

Módszere a vállalkozások auditálása. Az auditált vállalkozások új, a határokon átnyúló üzleti lehetőségeket teremtve maguk számára, jelentősen növelhetik éves bevételüket.

Nem kell hangsúlyozni, mennyire fontos mindez most, a válság sújtotta években, nálunk különösen az alföldi kistérségekben.

Nos, kik hasznosíthatják a program által kínált lehetőségeket?

Azok a kis- és közepes termelők, vállalkozások, kereskedők, akik a jövőre is gondolva, bővíteni kívánják kapcsolataikat, exportjukat, vagy új piacokra akarnak eljutni Európán belül és kívül.

Az In-Class projekt vállaltfejlesztési módszereit, magyarországi szolgáltatásait más, nonprofit szervezetek is hasznosíthatják. A fiatal, új generációs auditorok elemzéseit felhasználva, ők is sikerrel bővíthetik nemzetközi kapcsolataikat.

Változik-e jövőre a kistérségi társulásokra vonatkozó törvényi szabályozás? Az önkormányzati törvény tervezete körül nagy viták dúlnak, érinti-e ez a kistérségeket?

Az új előterjesztésben külön fejezet foglalkozik a kistérségi társulásokkal. A javaslat önkéntes társulásokról szól, igaz, a jelenlegiek is ugyanezen az elven szerveződtek. Minden település azt a tevékenységét, intézményét viszi be a kistérségbe, amelyiket a legcélszerűbbnek látja. A társulásokat feladataik ellátásában az állam továbbra is támogatni szeretné.

Hogyan sikerül a sokféle érdek közös nevezőre hozni a döntéseknél? Miként boldogulnak egymással a 12 település különböző politikai meggyőződésű polgármesterei?

A döntések néhány kivétellel konszenzusosak. Ha valami miatt nagyobb vita támad, akkor azon a javaslaton addig finomítunk, amíg egyetértés nem születik. Nagyon ügyelünk a pontos elszámolásra, az átláthatóságra. Ez az együttműködésünk alapja.

Fejlesztések a Kistérségben

MEGÚJUL A DESZKI ISKOLA

A Deszki iskola látványterve

Egy pályázatnak köszönhetően megújul a deszki szerb iskola és óvoda. Az „Oktatási együttműködés” nevet viselő projektnek azonban nemcsak a Deszki Szerb Egyházközség a kedvezményezettje, hanem a Törökkanizsai Önkormányzat is. A szerb oldalon a törökkanizsai óvoda és az ókeresztúri iskola újul meg. Bár az épületrekonstrukciók teszik ki a költségvetés nagyobb hányadát, a pályázat fő célja a kétnyelvű oktatás-nevelés támogatása a határ mindkét oldalán. Ezért, a pályázat keretében egy közösen megvalósítandó oktatási program is létrejön, valamint tanár- és diákcsere programok segítik a határon átnyúló ismeret- és tapasztalatcserét. A részletekről Király László polgármestert kérdeztük.

Mikor kezdődött és milyen pénzből valósul meg az intézmények felújítása?

A projekt 2010. július 1-én kezdődött, ezen belül a deszki építés kivitelezése szeptember közepén indult el.

Miért tartotta fontosnak a beruházást?

A beruházás a Budai Szerb Ortodox Püspökség pályázata keretében valósul meg. A Püspökség támogatásával a helyi szerb közösség nyújtott be pályázatot az iskola épületének állagmegőrzésére a határon átnyúló oktatási program keretében. A település vezetése fontosnak tartja

a beruházást, mint egy olyan oktatási épület felújítását, amely a helyi iskolások számára a „nagy iskola” mellett a szerb nemzetiségi oktatás színtere, valamint művészeti iskolaként illetve tagozatként minden helyi diáknak fontos oktatási helyszín lehet a jövőben.

Milyen típusú oktatás zajlik a deszki intézetben?

A korábban „deszki szerb iskola” néven ismert, most deszki „szerb oktatási és kulturális központ” nevet viselő épület szerb és magyar nyelvű óvodának, szerb tannyelvű iskolának, valamint a Bánát Egyesületnek és művészeti csoportoknak, a deszki Szerb Önkormányzatnak és a szerb tájháznak ad otthont. Az óvodába mintegy 30, az iskolába 11 gyermek jár, valamint az épületben voltak/lesznek a Bánát Egyesület, a Deszki Dukátok zenei foglalkozásai. A programok köre az új épület megnyitása után bővül.

Számítanak a környező települések diákjaira?

Az épületben folyó oktatás-nevelés fenntartása szempontjából mindenképpen fontos, hogy hány gyerek / szülő veszi igénybe a szerb nyelvű oktatást, nevelést, viszont az is látható, hogy számottevő növekedés nem várható. Az épület kialakítása és majdani használata során is arra törekszünk, hogy ne egy elszigetelt intézményként, hanem a helyi

oktatás, nevelés, kulturális és művészeti élet színtereként a teljes lakosság számára használható épületet hozzunk létre. A beruházás végeztével egy hazai és egy határon átnyúló turisztikai pályázat folytatásaként a következő két évben népművészeti, kézműves és egyéb programokat szervezünk az épületben, amely segít az épület „életre keltésében”, a közösségi élet újbóli megteremtésében.

A korábban említett bővítéssel új munkahelyek teremtésére is lehetőség nyílik?

Az épületben továbbra is folyik az oktatási-nevelési munka, amely a helyi iskola és óvoda részeként biztosítja a munkalehetőséget az intézmény dolgozóinak. Az épületben tervezett – pályázati támogatást nyert – programok lehetőséget adnak alkalmazással, ill. megbízási és szolgáltatási szerződéssel projektmenedzser és szakmai megvalósítók bevonására.

Hogyan fogadták a település lakói a beruházást?

Az épület állaga már évekkel ezelőtt szükségessé tette a felújítást, ami mind-ezidáig elmaradt. A gyermekek szülei közvetlenül is tapasztalják a változást, amelyet örömmel fogadnak. Ugyanakkor, a beruházás látványos változást hoz a település központjában, úgyszólván közösségi jelentőségű épület. Az intézmény a deszki szerb értékeknek ad otthont, és segít ezt a helyi örökséget közössé tenni. Jelenleg egy beruházást és a vele járó „felfordulást” látja a lakosság, viszont az igazi hatásokat az épület átadása után tudjuk majd felmérni.

Az építés tehát egy komplex projekt része. Határon átnyúló tanár- és diákcsere programok, oktatási anyagok kidolgozása, a határ két oldalán dolgozó oktatók, nevelők tapasztalatcseréje is része a programnak.

Portré

TÓTH JÓZSEFNÉ: TISZASZIGETRE HÚZOTT A SZÍVEM

BEMUTATJUK A KISTELEPÜLÉSEK DÍSZPOLGÁRAIT

Lapunk új sorozatot indít: bemutatjuk a kistelepülések díszpolgárait. Tóth Józsefné egykori tiszaszigeti jegyzővel kezdjük a sort. Tóth Józsefné több mint harminc évet dolgozott a tiszaszigeti polgármesteri hivatalban. A képviselő-testület a falu díszpolgárává választotta az egykori jegyzőt, aki 2009-ben vonult nyugdíjba. Elmondása szerint nem szakadt el a hivatal dolgozóitól, akiket gyakran meglátogat.

Újszentiváni születésű vagyok, és Újszentivánon élek a családommal, de életem nagy részét Tiszaszigeten töltöttem – mondta előljáróban Tóth Józsefné Tóth Julianna, aki 1977-ben végezte el a közgazdasági szakközépiskolát Szegeden. Az iskolai szakmai gyakorlatot Újszentivánon töltötte az akkori tanácsnál. Az egymástól 2 kilométerre fekvő Újszentiván és Tiszasziget akkor még önálló településként működött. – Amikor elvégeztem a középiskolát, összevonták a két falu tanácsát, s Tiszasziget lett a székhelytelepülés. 1977-ben igazgatási ügyintézőként, ügyiratkezelőként kezdtem Tiszaszigeten – kezdte szakmai pályájának ismertetését Tóth Julianna, aki 1980 és 1984 között elvégezte levelező tagozaton Budapesten az Államigazgatási Főiskolát. Ekkor már igazgatási csoportvezető volt a tiszaszigeti tanácsnál. – 1988 és 1990 között két gyermekem született, a fiaim egy év különbséggel jöttek a világra. Velük voltam otthon

gyesen – mondta az egykori jegyző. A rendszerváltáskor különvált egymástól Tiszasziget és Újszentiván, s 1990 őszén mindkét településen megrendezték az önkormányzati választásokat. – Tiszaszigeten pályázatot írtak ki a jegyzői posztra, s én jelentkeztem. Így lettem 1991. január elsejétől Tiszasziget jegyzője. Hogy miért választottam újszentiváni születésű és lakosú emberként Tiszaszigetet? Mert odahúzott a szívem! Jobban ismertem azt a települést, ahol dolgoztam, mint ahol éltem! A kilencvenes években és utána is hét-nyolc ügyintéző munkáját irányítottam. Bár sokat kellett dolgozunk, nagyon szép évek voltak, soha nem felejttem el – mondta Tóth Julianna, aki elmondása szerint télen-nyáron kerékpárral tette meg az Újszentiván és Tiszasziget közötti 2 kilométeres utat. – Ez nem volt távolság! Volt olyan, hogy egy nap kétszer is megtettem az utat kerékpárral, de nagyon jólesett a mozgás, hiszen egész nap a hivatalban ültem a számítógép kép-

ernyője előtt – hangsúlyozta Tiszasziget díszpolgára, aki bár 2009-ben nyugdíjba vonult, elmondása szerint a mai napig nem szakadt el a polgármesteri hivataltól, a hivatal dolgozóitól. – Ha tehetem, minden héten meglátogatom a volt kollégáimat. Nagyon jó a kapcsolatom Bodó Imre polgármesterrel és a jelenlegi jegyzővel, Vladiszavlyev Zsanettel is – mondta Tóth Julianna, aki továbbra is Újszentivánon él a családjával, vállalkozó férjével, valamint a 23 és 24 éves gyermekével. A fiai pénzügyőrként dolgoznak Rószkén. Az egykori jegyző, Tiszasziget díszpolgára elmondta: imádja a virágokat, gyakran internetezik és természetesen ápolja a baráti kapcsolatokat.

Zombói Gondozóház

Oktatás

DÉVAI DIÁKOK VENDÉGESKEDTEK SZEGEDEN

HATÁRTALAN BARÁTSÁGOK

Másodszor vett részt a Határtalanul elnevezésű programban a szegedi Hansági Ferenc Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Szakiskola és Szaközéiskola. A kezdeményezés anyaországi és határon túli magyar diákok ismerkedését, egymás lakóhelyének, iskolájának, szokásainak fölfedezését segíti. Az idén 20 esztendőss Hanságiban egyébként - Szegedet nem számítva - 71 kistérségi diák tanul.

Novemberben 30 diák és 3 tanár érkezett Szegedre a romániai Déváról. Közel negyven hansági áprilisban viszozza a látogatást a Határtalanul programnak köszönhetően. Az utazások célja, hogy a diákok közösen ismerjék meg a két régió nevezetességeit, jellegzetes ételeit, italait, és hosszabb távra szóló kapcsolatokat alakítsanak ki egymással.

A dévai diákok egy nyomdaipari középiskolából érkeztek. Sokan közülük először lépték át Magyarország határát, ahogyan a szegediek között is sokan vannak, akik először járnak majd Romániában. Határon túli társait egyebek között szegedi idegenvezetéssel várták a hanságisok. Közös főzésre is lehetőség nyílt az iskola tankonyháján, és a dévai diákok a tanórákra is beülhettek. Emellett kutatómunkát végeztek a Somogyi-könyvtárban, meglátogatták a

Móra Ferenc Múzeumot, egy csárdát, egy éttermet, sőt egy deszki cukrászdát is, találkoztak vendéglátós szakemberekkel. Az élményeket alaposan dokumentálták, és ugyanezt teszik majd a Dévára utazó szegediek is. A közös munka eredménye végül egy nyomtatott kiadvány, CD és internetes oldal lesz.

A hanságisok számára láthatóan nagy élmény a Határtalanul program. A tavalyi, szabadkai utazást még most is emlegetik, az akkor készült összefoglalókat használják a tanórákon, a Facebookon pedig máig tartják a kapcsolatot a szerbiai magyar társakkal. A dévaiakkal történt találkozásról a 11.G-be járó szőregi Gavra Kristóf azt mondja, barátságos, érdeklődő, fegyelmezett fiatalokat ismert meg. Őszintén élvezték például a borkóstolást, a vetélkedőt, a városnézést. A program szerinte azért jó, mert másfajta kultúrát,

szokásokat, és a magyar nyelv másfajta használatát ismerhetik meg. Kristóf úgy emlékszik, a dévaiak csak egy dolog miatt panaszkodtak: hogy nem maradhattak tovább Szegeden. Az interneten viszont azóta is beszélgetnek.

- Tisztább világból érkeztek, mint a miénk, több értéket őriznek, és az apró örömeiket is értékelik – sorolja a szintén 11.G-s, ugyancsak szőregi Móra Vanda. Neki is föltűnt a vendégek rendkívüli érdeklődése, fegyelmezettsége, egyszerűsége, őszintesége. - Meglepett, hogy sokat kérdeztek, amikor a várost mutattuk meg nekik. Számomra öröm volt, nem feladat, és nagyon várom a dévai kirándulást – teszi még hozzá.

A Határtalanul program a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával jöhetett létre. A szervezet 1.258.836.- forinttal segítette a hanságisok tervei megvalósítását.

KISTÉRSÉGIK A HANSÁGIBAN

Az alapítványi fönntartású szegedi intézményt 20 éve hozták létre. Célja vendéglátó-ipari és idegenforgalmi szakemberek magas színvonalú képzése. Ezt segítik egyebek közt a külföldi gyakorlati lehetőségek és a világszínvonalú tankönyv. A Hanságiból számos, mára komoly szakmai karriert befutott diák indult. Az intézményben a szegedi kistérség minden településéről vannak tanulók: Sándorfalváról és Szatymazról 13-13, Domaszékről 9, Algyőről 8, Zsombórol, Rőszkéről, Tiszaszigettről és Deszkről 5-5, Dócról és Újszentivánról 3-3, Kübekházaról 2 diák.

Kultúra

VERSMONDÓ VERSENY

A sándorfalvi önkormányzat, a dóci önkormányzattal konzorciumot alkotva, nyújtotta be „A sándorfalvi és dóci könyvtárháznál igényeinek hatékonyabb kielégítését célzó szolgáltatásfejlesztés; könyvtárháznál népszerűsítésére irányuló helyi kampány lefolytatása” című pályázatát, amelyre 16 486 132 forint európai uniós forrást nyertek. A projekt keretében a könyvtári szolgáltatásfejlesztés valamint az olvasáskultúra népszerűsítése mellett interaktív honlapot alakítottak ki, és adatbázis-fejlesztést valósítottak meg.

A projekt része volt a két település által megrendezett versmondó verseny is. Az elődöntőket Sándorfalván és Dócon tartották meg. A döntőt december 1-jén Sándorfalván a Pallavicini Kastély dísztermében rendezték, ahol húsz sándorfal-

vi és dóci kisdíjak versengett egymással egy-egy általuk választott verssel. Öröm volt látni, ahogy a díszterem teljesen megtelt a gyermekükért izguló szülőikkel, felkészítő pedagógusokkal és az érdeklődőkkel. A gyerekek ünneplőbe öltözve bátran álltak ki a hallgatóság elé. A tanárok ízlését is dicséri a sok találó, humoros vers, amellyel a gyerekek készültek. A zsűrinek nehéz dolga volt, mert nagyon ügyesek voltak a versmondók.

Az eredményhirdetés előtt egy kis meglepetés-uzsonnával vendéglétek meg a látogatókat.

A pályázatnak köszönhetően a versenyzők értékes jutalomban részesültek. A versenyt Kakas Béla polgármester is méltatta, majd vigaszdíjul minden résztvevő gyermeknek egy tábla csokoládét nyújtott át.

A KATEGÓRIÁK GYŐZTESEI:

1-2. osztályosok:

- I. helyezett - Péterfi Gréta - Szent Ágoston Katolikus Általános Iskola és Óvoda
- II. helyezett - Egedi Olivér - SZKTT Pallavicini Sándor Iskola
- III. helyezett - Domonkos Katica - SZKTT Pallavicini Sándor Iskola

3-4. osztályosok:

- I. helyezett - Szentjobi Tamás - SZKTT Pallavicini Sándor Iskola
- II. helyezett - Csóti István - Szent Ágoston Katolikus Általános Iskola és Óvoda
- III. helyezett - Nagy Rebeka - Szent Ágoston Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Kultúra

TÉLEN, KÉT KERÉKEN

EMBER IS, BICIKLI IS FÖLKÉSZÍTHETŐ

Mind kevésbé szezonális közlekedési forma a kerékpározás, bár kétségtelen, a hideg idő látványosan megapaszítja a tekerők számát. Pedig megfelelő ruházatban, jól karbantartott biciklivel nem ördögösség útra kelni télen sem. Olyannyira nem, hogy a közelmúltban uniós támogatással kampány is indult a téli kerékpározás népszerűsítésére.

A „Biciklizz télen is!” elnevezésű program hivatalosan november elsején indult, a Dél-Alföldi Regionális Társadalomtudomány Kutatási Egyesület szervezésében. Az ötletgazdák szakértőket is bevonva dolgozták ki a téli kerékpáros közlekedésre vonatkozó ajánlásait - mondta el Berczeli Péter, a projekt PR-szakértője. Ezeket nyomtatott kiadványban, filmben és internetes oldalon tették közzé. Az egyesület speciális, a téli biciklizéshez szükséges ruházati kiegészítőket is kifejlesztett, melyek jól megférnek a normál utcai viselettel, és célhoz érve gyorsan le is vehető.

Következzék néhány konkrét tanács a téli kerékpározáshoz az említett kampány internetes oldaláról. Vannak testrészeink, melyeket megfelelő kiegészítőkkel kell védenünk. Ilyenek a kéz ujjai, melyekre síkesztyű ajánlott, leginkább az egyujjas. Az ízületeink is különösen

érzékenyek a hidegre, így a bokák, a térdek, a csuklók melegen tartásáról is gondoskodnunk kell boka- és térdvédőkkel. A vállak és a nyak például egy, a projekt során kifejlesztett poncsóval és a föléje húzott dzsekivel óvhatók. Az arc és a fej védelme leghatékonyabban sísapkával oldható meg. A fölfázás ellen ülésmegfűtőt célszerű használni, csak arra kell ügyelni, hogy ne ázzon el, mindig vigyük tehát magunkkal, ha letesszük a kerékpárt.

Maga a bicikli is nagyobb odafigyelést igényel. A latyakos időben a láncra, fogaskerekekre rakódó sarat, pláne sós homokot rendszeresen el kell távolítani. Legalább hetente használjunk tisztító és olajozó spray-t. A fékek takarításánál azonban az olajat messze kerülni kell, helyette féktisztító ajánlott. Télen a bicikli kerekeit ne fújuk olyan keményre, mint nyáron, és a külső is legyen rücskös,

jobb tanpadó. A csúszós utakon a megállás és a kanyarodás veszélyes manőver, ezért legyünk körültekintők.

Akit részletesebben is érdekelnek a téli kerékpározás fortélyai, a www.biciklizz-telenis.hu internetes oldalt látogathatja meg. A „Biciklizz télen is!” elnevezésű kampány a KEOP-2009-6.1.0/B „A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés)” című pályázati kiírásban valósul meg.

Zöld sarok

INTERAKTÍV TERMÉSZETISMERETI TUDÁSTÁR I. RÉSZ

A Juhász Gyula Pedagógusképző Karon 2011 januárjában nyílt meg az **Interaktív Természetismereti Tudástár** (ITT), miután az intézmény egy Európai Unió pályázat (DAOP-2008-2.1.1/B-0004) keretében a Boldogasszony sugárúti főépületének második emeletét teljesen átalakította. Az egykori Biológia és Kémia Tanszékek területén létrehozott természettudományi múzeum és foglalkoztató termék alapját a 2000-ban, a

Magyar Kulturális Örökség részévé nyilvánított biológiai gyűjtemény és könyvtár képezte. A Tudástárban az intézmény természetudományi tanszékeinek tárgyai és oktatási szemléltető eszközei is helyet kaptak (technika, mezőgazdasági ismeretek, földrajz, fizika, kémia, informatika, matematika).

A kiállított tárgyak eredete a jogelőld pesti intézmények, a Paedagogium és az Erzsébet Nőiskola természetrajzi

oktatásig vezethető vissza. Az elmúlt csaknem 135 év alatt számos nagynevű tudós emelte az oktatás színvonalát és gyarapította gyűjteményeket, amelyek kezdetben szertárként funkcionáltak.

A két fővárosi pedagógusképző intézményt a tanárképzés reformja keretében az akkori kultuszminiszter, gróf Klebelsberg Kunó kezdeményezésére 1926-ban összevonták és Szegedre helyezték át. *Folytatás a 7. oldalon*

Sport

FÉLÉVET ÉRTÉKELTEK A SZEVEDI CSAPATOK

A legtöbb csapatsportágban decemberre befejeződtek az őszi szezon küzdelmei. A szegedi élvonalbeli együttesek pozitív mérleggel várhatják az ünnepeket, hiszen a Szeged Beton VE férfi vízilabdázói történetük során először elhódították a Magyar Kupát, a Pick Szeged férfi kézilabdázói három és fél év után ismét legyőzték a nagy rivális MKB Veszprém gárdáját, a Szegedi TE férfi tekései pedig Európában tették le a névjegyüket.

TÖRTÉNELMI MAGYAR KUPA GYŐZELEM!

Az elmúlt fél év leghangosabb sikerét a Szeged Beton VE férfi vízilabdacsapata aratta. Varga Péterék novemberben a fővárosi BVSC uszodában a Szolnok és a Honvéd legyőzésével megnyerték a Magyar Kupát. A 2009-es LEN-Kupa diadal mellett ez a klub történetének legnagyobb sikere. Az együttes keretét a nyáron elhunyt nagy tiszteletnek örvendő elnök, Körtvélyessy Péter, valamint a korábbi edző Kásás Zoltán állította össze. A beton kirakót azonban már az új mester, Vincze Balázs rakta ki, aki minden játékosnak megtalálta az ideális helyét a csapatban. A tréner és új tanítványai nagyon hamar megtalálták a közös hangot, aminek az lett a végeredménye, hogy a Beton az őszi idény harminc tétmérkőzéséből huszonhatot megnyert, és három döntelen mellett csupán egyetlen alakommal szenvedett vereséget.

- Azt hiszem, hogy a szegediek büszkék lehetnek a csapatra, mert a fiúk nagy dolgokat vittek véghez az elmúlt három hónapban - mondta el Vincze Balázs (44) vezetőedző, aki augusztusban ült le a Beton kispadjára. Maximálisan elégedett vagyok a társasággal, veretlenül vezetjük a bajnokságot, a Magyar Kupa diadallal és a Partizan Beograd elleni

idegenbeli győzelemmel pedig történelmet írt az együttes. Azt az egész csapat nevében mondhatom, hogy hálásak vagyunk a szurkolóinknak, hiszen az őszi szezon holtpontjain mindig átszegték minket, és valóságos oroszlanbarlanggá változtatták az újszegedi sátozt. Tavasszal szeretnénk folytatni a sorozatunkat.

A VESZPRÉM ÉS A MONTELLIER ELLENI DIADAL IS BEKERÜLHET A KARÁCSONYFA ALÁ

Az elmúlt fél évet tekintve abszolút pozitív az összkép a Pick Szeged férfi kézilabdacsapatánál is. Skaliczki László együttese a hazai bajnokságban kikapott ugyan a Tatabánya vendégeként, az MKB Veszprémet viszont három és fél éves bójt után újra felülmulta. A már megszokott sérülés hullám most sem kerülte el a csapatot, a kulcsemberek közül Törő, Beocsanin, Ancsin, Mikler, Prodanovics is hosszabb időt hagyott ki, nem beszélve arról, hogy rajtuk kívül is több játékos hiányzott egy-egy két fontosabb mérkőzésről sérülés vagy éppen betegség miatt. A Bajnokok Ligájában nem volt szerencséje az alakulatnak, hiszen hihetetlenül erős csoportba került (Kiel, Koppenhága, Montpellier, León, Partizan Beograd). Az első nyolc fordulóban két skalpot így is begyűjtötték Vadkertiek,

hiszen a Partizant idegenben, a francia sztárcsapatot, a Montpellier pedig idehaza verték meg.

- Én is úgy vélem, hogy a szezon első felével elégedettek lehetünk - jegyezte meg Vadkerti Attila (29), a Pick Szeged csapatkapitánya. A nehézségeink ellenére többször is erőn felül teljesítettünk, megvertük itthon a Veszprémet és a világklasszissal felálló Montpellier is. Egy kicsi hiányérzet azért van bennem a León elleni itthoni BL mérkőzés miatt, mert arra a találkozóra a lehető legrosszabb pillanatban került sor. Kár érte! A Budapest Bank Ligában a tatabányai kisiklást leszámítva végig magabiztosak voltunk, ha így folytatjuk, akkor biztos vagyok benne, hogy elérjük a célunkat, és tavasszal döntőt játszunk a bajnokságban, valamint a Magyar Kupában is.

SZEVEDI ARANY BOLZANÓBÓL

A Szegedi TE férfi tekecsapata a várakozásoknak megfelelően szerepelt az őszi idényben. Kiss Norberték a horvát Zapresic 7-1-es legyőzésével megnyerték az Európa-kupa döntőjét, az olaszországi Bolzanóban, így a klub történetének első sikerét érték el ebben a sorozatban. A csapat a Bajnokok Ligájában már a legjobb nyolc között jár, a magyar bajnokságban pedig egy vereséggel a második helyen fordul a címvédő Zalaegerszeg mögött.

- Azt hiszem, hogy összességében elégedettek lehetünk az őszi teljesítményünkkel, hiszen leszámítva a zalaegerszegi ellen vereségünket, minden mérkőzésünket megnyertük - kezdett bele az értékelésbe a Szegedi TE világbajnoka, Kiss Norbert (31), akit 2011-ben már negyedik alkalommal választott meg a hazai szövetség az év férfi tekézőjének. Sorozatban négy elvesztett döntő után végre begyűjtöttük az Európa-kupa aranyát, a BL-ben pedig kettős győzelemmel búcsúztattuk a szlovén Maribort. A hazai Szuperligában a ZTK egy ponttal vezet előttünk, így ha tavasszal megverjük őket Szegeden, akkor az első helyen kezdhetjük a rájátszást.

ÉREMKÖZELBEN A FLORATOM

Büszkék lehetnek az első félre a Floratom Szeged AC Kalo-Méh pingpongosa is. A Dudás Róbert-Kószó Attila-Lukács Levente alkotta trió a második számú európai sorozatban, az ETTU Kupában

óriási bravúrral a második csoportkörig jutott, míg a hazai Szuperligában mindössze egyetlen vereséggel a harmadik helyről várhatja a januári folytatást.

- Tényleg remek fél éven vagyunk túl - értékelt Lukács Levente (27), a klub elnöke és játékos-edzője. Az európai szereplésünkkel nagy meglepetést okoztunk nemcsak a szakma, hanem magunk számára is. Az ETTU Kupa miatt némileg a hazai menetrendünk is felborult, hiszen az átszervezés miatt az őszi szezonban nyolcszor is itthon játszhattunk. Az Extraligában csak a listavezető és címvédő Cellőmőlktől kaptunk ki, emellett öt ellenfelünket megvertük és játszottunk négy döntetlent. Ennek köszönhetően jelenleg a harmadik helyen állunk a tabellán, az elmúlt harminc évben szegedi asztalitenisz-csapat nem ért el ilyen jó eredményt. Remélem, hogy a tavaszi idényben meg tudjuk őrizni ezt a pozíciót.

IZGALMAS FOLYTATÁS ELŐTT A SZEDEÁK

Az elmúlt idényben újoncként a 11. helyen végzett Naturtex SZTE-Szedeák férfi kosarasai a 2011/12-es szezonban is a biztos bentmaradást tűzték ki célul. Fodor Péter együttese hazai pályán már gyűjtött be értékes skalpokot, hiszen a fiúk a Sopront és a Kecskeméti is legyőzték, az első idegenbeli siker azonban még várat magára. Az erőviszonyok alapján az első hat helyezett külön kasztot képvisel, a még rájátszást jelentő hetedik és nyolcadik pozícióért azonban óriási harc várható majd.

- Szerintem nem lehetünk elégedettek az eddigi teljesítményünkkel, bár

a debreceni vereséget nagyon sajnálom - mondta el Kiss Zsolt (32), a Naturtex SZTE-Szedeák csapatkapitánya. Egy egy labdás mérkőzésen kaptunk ki idegenben, az ott elvesztett pontok még hiányozhatnak a végelszámolásnál. Ugyanakkor hazai pályán komoly hátrányból fordítva legyőztük a Kecskeméti, ami egy nagy bravúrnak számít. Mit várok a folytatástól? Sok minden függ a sérülésektől és a többi klub légiós cseréitől is, de ha a velünk hasonló játékerőt képviselő csapatokat meg tudjuk verni, akkor a 7-11. hely bármelyike elérhető.

A RUTINSZERZÉS A CÉL A VÍZIPÓLÓS LÁNYOKNÁL

A Szegedi Vízmű Taylor&Nash Universitas OB I-es női vízilabdacsapata jelentősen átalakult a nyáron, hiszen Godova Gábor vezetőedző mellett a klub két magyar válogatott pólósa, Drávucz Rita (Firenze) és Tóth Ildikó (BVSC) is távozott. Az új együttes kialakítását a vezetők a korábbi mesterre, Lakó Gáborra bízták, akinek az irányításával a lányok az ötödik helyről várhatják a februári folytatást.

- A tavalyi csapathoz képest most egy sokkal fiatalabb és ebből adódóan egy rutintalanabb kerettel kezdtük el a munkát a nyáron - avatott be a részletekbe Lakó Gábor (49) vezetőedző. Ez az ötödik hely teljesen reális, hiszen az első négy csapat, a Szentés, az Eger, a BVSC és a Dunaiújváros komolyabb játékerőt képvisel. A januári Európa-bajnokság miatt csak februárban folytatódik a bajnokság. Az lesz a célunk, hogy az elméleti tagjaival minél szorosabb mérkőzéseket játszunk.

Zöld sarok

INTERAKTÍV TERMÉSZETISMERETI TUDÁSTÁR

Folytatás a 6. oldalról

lyezték. A szertárak költöztetése 1930-ban fejeződött be.

Koch Ferenc (1853-1942) a Paedagógiumban 1898-ban szervezte meg a Vegytani-Ásványtani Intézetet. Ebben az időszakban kezdődött el a vegytani gyűjtemény intenzív fejlesztése, a műszerek, eszközök, oktatási berendezések, tablók beszerzése és a szakkönyvtár kialakítása. Az itt felújított, korabeli vitrinjeiben kiállított **ásványokat** és **közeteket** (pl. recski aragonitot, Uruguayból származó kalcedonitot, füstkvarcot az Alpokból, eklogitot a Fichtel-hegységből, terméstartanyat Kapnikbányáról, szfaleritet és piritet Felsőbányáról) több mint száz év után először most tekintheti meg a

nagyközönség és az érdeklődő diákság. A kémiai eszközök és műszerek többsége a „**Próbáld ki laboratórium**”-ban kerültek elhelyezésre, ahol a legalapvetőbb mérési eljárásokat és kísérleteket a diákok maguk is elvégezhetik - gyakorlatlaltal rendelkező, minősített kutatók és oktatók vezetésével.

A Fizika Tárban látható **Szent-Györgyi Albert** (1893-1986) polarimétere, melyet a Nobel-díjjal jutalmazott szegedi kutatásai során használt (a Szerves Kémia Tanszékének tulajdona).

A Polgári Iskolai Tanárképző Intézet egykori állattan-növénytan tanára, majd igazgatója, **Vangel Jenő** (1867-1917) vezette be azt a gyakorlatot, hogy a mennyiség-tan-termesztudományi szakcsoport

hallgatói évente külföldi tanulmányi kirándulásokat tettek (Magas-Tátra, horvát tengerpart). E tanulmányutak feladata volt a Paedagógium gyűjteményének gyarapítása, melyeket maguk a hallgatók dolgoztak fel, ill. publikáltak.

Az egykori tanárjelöltek közül nem egy neves botanikus lett (Greguss Pál, Nyárády E. Gyula). Az általuk 1903-14-ig terjedő időszakban gyűjtött növények vetették meg az alapját a jelenlegi herbáriumnak, melynek nagybecsű példányai a Dégen Árpád szerkesztésében a budapesti Magyar Királyi Vetőmagvizsgáló Állomás gondozásában 1902-ben kiadott Graminea Hungarica kötetei.

A gerinctelen és a gerinces állatok gyűjteménye a hazai fajok mellett sok értékes, távoli földrészekről származó példányt mondhat magáénak. A 130 halfaj mellett 15 kétlélű és 28 hullófej (pl.: nílusi krokodil, csörgőkígyó) van birtokunkban. A montfrozott madarak száma 390 példány. Ezek közül említésre méltó fajok: fakókeselyű, kígyászolyv, szirti sas, vándorsólyom, barkós cinege,

erdei pacsirta, tűzok (Pusztaszer 1937), pásztor madár (Csorvás 1899). A bőrbe tömött példányok száma 122, míg a madárcontvázak száma 135 példány.

Az emlősök 83 preparátuma 48 fajt képvisel. A hazai védett fajok közül megtalálható a vidra (1937), vadmacska, magyar földikutya, mogorós pele, nagy pele, mókus, ürge, vakondok, hosszúfűlű és a korai denevér. Az egzotikus fajok legbecsebb példányai: kacsacsőrű emlős, kilencöves tatu, örvös pekari, koati, cerkof majom, sziamang, borjúfóka. Birtokunkban van annak a földi malacnak a teljes felállított csontváza, melyet Kittenberger Kálmán adományozott intézményünknek.

Az ITT keretein belül működő szakkönyvtár a természettudományok köréből, főleg a növénytan, az állattan, a mezőgazdaság valamint a kémiatudományok dokumentumait őrzi. Könyvtárunkban számos olyan kötetet és folyóiratot tartunk nyilván, melyek tudomány- és oktatástörténeti jelentőséggel bírnak. Tulajdonunkban van Vangel Jenő múlt

század végi és század eleji könyvtárának jelentős része (csaknem kétszáz kötet), mely képet ad arról, hogy egy korabeli biológus főiskolai tanár milyen szakirodalmak, tankönyvek iránt érdeklődött.

A könyvtár legértékesebb darabjai: Rafe: A növények országáról közönségesen
Folytatás a 8. oldalon

Az ITT vasárnap és hétfő kivételével mindennap látogatható (10.00-16.00). A csoportos látogatásokat ill. a bemutató órákkal, foglalkozással kapcsolatos igényeket szerencsés előre egyeztetni telefonon (62/544-753), email címen (tudastar@jgypk.u-szeged.hu) ill. ilosvay@jgypk.u-szeged.hu), vagy a honlapunkon, ahol bővebb információk is megtalálhatóak Szeged legfiatalabb természetudományi bemutatóhelyéről.

Mozaik

RÖVID HÍREK A KISTÉRSÉGBŐL

Kopasz Bálint második bajnoki aranyérme

2011. november 26-án a szentendrei skanzenben rendezte meg a Magyar Atlétikai Szövetség az Országos Mezei Futóbajnokságot. Az algyői 14 éves Kopasz Bálint a TitánTC (Szeged) színeiben indult. A táv 4,5 km volt, több mint 500 induló vett részt a hideg, szeles időben, de gyönyörű környezetben megrendezett

versenyen. Szuszko Dominik, Kopasz Donát és Kopasz Bálint a serdülők között csapatban az első helyen végzett. A fiatal algyői sportoló természetesen az Algyői Sportkör versenyzőjeként továbbra is a kajakban készül és versenyez, de kiváló futóképességét is kamatoztatja az atlétikában.

Új hirdetőtáblák Algyőn

Az Algyői önkormányzat a Település-üzemeltetési és Környezetvédelmi Bizottság szakmai javaslata alapján 10 db fából készült, sugsugaras elemmel ellátott hirdetőtáblát helyezett ki a település fontosabb pontjaira, buszmegállóiba. A beruházás összköltsége több mint félmillió forint volt, a hirdetőtáblák bárki számára ingyenesen használhatók, természetesen a reklámfelület tiszteltetés tartásával. A reklámfelületen kihelyezett hirdetések tartalmáért az önkormányzat felelősséget nem vállal!

Kultúra

KISTÉRSÉGI KI MIT TUD?

Ötödik alkalommal rendezte meg Szegedi Polgármesteri hivatal, a Szegedi Időügyi Tanács, a Szegedi Többcélú Kistérségi Társulás, az Idősek Közösségi Központja, az IH Rendezvényközpont 2011 novembere és 2012 márciusa között Szegeden és Szeged kistérségben élő szépkorúak tehetségkutató bemutatóját, a Szegedi és Szeged kistérségi nyugdíjas Ki mit tud?-ot.

A középdöntőknek idén a Heller Ödön Művelődési Ház adott otthont. Az igazgatót, Bodóné Péni Erikát kérdeztük a versenyről.

Milyen kategóriákban hirdették meg a versenyt?

Jelentkezni szólóhangszer (klasszikus, magyar nóta, operett, népdal), vers- és prózamondás, ének, hangszeres együttes, színjáték, tánc és egyéb kategóriákban lehetett. A legnépszerűbbek az ének-népdalkör bizonyult. Kiemelném a két legjobb produkciót, a Török József Hagyományörző Egyesület és a Nosztalgia Néptánc Együttes természetesen ott lesz a döntőben.

A középdöntők lezárultak. Mikor mérettetik meg magukat a legjobbak?

A döntő jövőre lesz. Hagyomány, hogy a résztvevőknek hagyunk időt felkészülni a végső összecsapásra. 2012 Ki mit tud? győzteseit várhatóan tavasszal választjuk meg.

A zsűri milyen szempontok alapján értékelt a produkciókat?

Fontos megemlíteni, hogy minden kategóriában neves szakembereket kérünk fel a produkciók elbírálására. Így nemcsak szakmai alapon pontozták a bemutatott műsorszámokat, de jó tanácsokkal, instrukciókkal is ellátták a versenyzőket. Remélem, ezen hasznos tanácsok segítik a döntőre való felkészülésben az indulókat.

Milyen feltételek mellett lehetett indulni a versenyen?

Csak nyugdíjasok jelentkezhetek, más megkötés nem volt. Természetesen korhatár tekintetében sem húztunk vonalat, így több nyolcvan éven felüli indulónk is volt. 55 produkciót láthattunk, mintegy 372 fő indult a versenyen. A döntőben több mint harminc műsorszám nyújt majd várhatóan remek szórakozást a nagyjérdeműnek. Azok, akik nem jutottak tovább, nem távoztak üres kézzel. A zsűri minden résztvevőt oklevéllel jutalmazott.

Az elmúlt években igen népszerű lett a verseny. Ezúttal sem csak Csongrád megyéből jelentkeztek a nyugdíjasok?

Így van, érkezett versenyző Bács-Kiskun és Békés megyéből is. A több fordulós versenyen rengeteg szép verset, prózát és táncot, színművet láthatott/hallhatott a zsűri, akiket mindig az adott kategóriához tartozó szakmacsoportból jelölt ki a szervezőbizottság.

A Nyugdíjas Ki mit tud? célja, hogy egymással megismertesse a térség idősebbjeit, összefogja a déli régió nyugdíjas szervezeteit - fogalmazott a közel öt hónapos vetélkedőről id. Boros Gyula. A Szegedi Időügyi Tanács vezetőjének legfontosabb törekvése a nyugdíjasok felkarolása, támogatása. Többek között ezért jelentette meg a Senior Center Újságot, amelyet az Eszperantó utca 1. szám alatt található központban bárki elolvashat, illetve hozta létre a www.seniorcenter.hu honlapot, ahol a szervezet által indított programokról és a jövő évi Ki mit tud?-ról is tájékozódhatnak már az érdeklődők.

Uniós pályázatból indít web tv-t Kübekháza

Még 2009-ben beadott, majd elnyert uniós pályázatból fejlesztik Kübekháza honlapját (www.kubekhaza.hu). A nyitoldalon a közeljövőben elhelyeznek egy web-tv felületet, amelyen a település hírei, eseményei képi formában jelennek meg, sőt azokat a kialakított archívumban vissza is lehet keresni. A 772.000 Ft összegű pályázat keretében az önkormányzat laptopra, videokamerára,

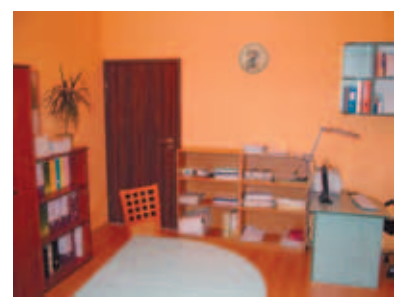
lámpákra és egy sugógépre tett szert. Az Önkormányzat célja, hogy a település híreit a honlapon szerkesztetten, audiovizuális formában is megjelenítsék, a falu eseményeit az utókor számára is megörökítsék. A felvételen Ocskó Róbert az önkormányzat informatikus munkatársa látható a kamera és a sugógép összeszerelése közben.

Befejeződött a Röszei Teleház felújítása

A Röszei Kaláka Egyesület 3,6 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához nyújtandó támogatási felhívására benyújtott pályázatával. A projekt tartalmazza a teleház épületének belső felújítását, irodabútorok beszerzését, valamint marketingcsomag-összeállítását. A támogatás 100%-os intenzitású, ami azt jelenti, hogy a projekt finanszírozása teljes egészében pályázati forrásból valósult meg, se saját forrásra, se az

önkormányzatunk pénzügyi segítségére nem volt szükség. 2011. október hónapban vette kezdetét a felújítási munka. A Teleház belső tere teljes mértékben megújult, megszépült: külön férfi és külön női, illetve mozgáskorlátozott mosdó került kialakításra, az eddigi konyhából leválasztásra került 2 újabb helyiség, illetve egy folyosó, továbbá a belső irodához új bejárat készült. Ezen kívül festés, burkolatsere, villamoshálózat felújítása valósulhatott meg. A kivitelezőnk ismét ifj. Dani András volt, aki 2010-ben egy hasonlóan ÚMVP-s pályázat keretében,

szintén 100%-os pályázati forrásból megvalósult külső felújítási munkákat végezte a Teleház épületén.

Zöld sarok

INTERAKTÍV TERMÉSZETISMERETI TUDÁSTÁR

Folytatás a 7. oldalról
 (1779), Schosulan: Falusi embereknek írott oktatás (1786), Mitterpacher Lajos: Oktatás a pamuk termesztéséről (1810), Blaskovits József: A selyem tenyésztésének módjáról (1793), Vedres István: A sivány homokhasználatáról (1825), Magyar Fűvészkönyv (1807), Orvosi Fűvészkönyv (1813). A 469 kötetes mezőgazdasági könyvtár legrégebbi kötete Ploetz Adolf: Homok-kötés (1846).

Nagy becsben őrizzük azt a több mint száz korabeli növénymodellt (virágok, termések), melyeket R. Brendel készített Berlinben. Németországban készültek a bőr, a gyapjú és a gyapot feldolgozását bemutató oktatócsomagok, melyek 1903-ban Santiagóban (Chile), a Nemzetközi Tanszerkiállítás első helyezést értek el. Részben a Technika Tanszékéről származnak azok a fali dobozok, melyek a kártevő rovarokat preparátum formájában mu-

tatják be. Élethű makettek segítségével ismerkedhetnek meg a látogatók a hazai gyümölcsfajok fajtáival, a gombákkal, ill. a zöldekkel és gyümölcsök betegségeivel. Ugyancsak jelentős oktatástörténeti emlékek azok a 9x10 cm-es üveges DIA-képek, melyek nagyméretű fadobozokban kerültek elhelyezésre, s dobozoként 50 felvételt tartalmaznak.

Folytatás következik!

Recept

KARÁCSONYI ANGYALTORTA, PÜSPÖKKENYÉR RECEPT

Ez a kuglóf formában sült torta csokis azért kapta az angyal jelzést, mert olyan szép fehér a színe. Őzgerincformába öntve püspökkenyérként is elkészíthető.

Hozzávalók:

3 kisebb, vagy 1 nagy kuglófformához:
 6 tojás fehérje,
 csipet só,
 20 dkg fehér cukor (fehér nádcukor is jó hozzá),
 10 dkg fehér liszt (búza, tönköly, rizs),
 2 tasak sütőpor,
 20 dkg vegyes aszalt gyümölcs (pl. sárgabarack, meggy, aranyalmazsola)
 cukrozott citrushéjak,
 5 dkg tört és pirított török magyó, + vaj és liszt a forma kikénéséhez

Elkészítés:

A tojásfehérjéket kezdjük el habosra verni a csipet sóval. Amikor már kezd a hab keményedni, fokozatosan adjuk hozzá a cukrot is. Addig verjük (géppel könnyebb), amíg egy sűrű, fényes habot nem kapunk. Akkor jó, ha a habverőről nem folyik le. Ekkor óvatos mozdulatokkal keverjük bele a sütőporos lisztet. A gyümölcsök közül a barackot vágjuk kisebb darabokra, majd a többi gyümölcs-csel és a magyóval együtt keverjük a masszába.

A formát vajazzuk és lisztezzük ki. Ha a kisebb féle kuglófformát választjuk, akkor 170 fokon, kb. 15 perc kell ahhoz, hogy megsüljön. A nagyméretű formához több idő kell. Túpróbával ellenőrizzük, kiszült-e már a kuglóf.

A sütés során tegyünk a sütemény tetejére sütőpapírt, hogy ne égjen meg a teteje. A tésztát püspökkenyér formában is kisülthetjük. Miután kiszült, tegyük rácsra és hűtsük ki. Porcukorral megszórva tálaljuk.

